

## Høringsutkast handlingsprogram Regionplan Lister 2030

### Kapittel 1 - Attraktive og livskraftige byer, tettsteder og distrikter. Kultur

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
<p><b>Mål 1.1</b> - Etablerte by- og bygdesentra er styrket.</p>	<p>1.1.1 Samarbeide om felles by- og sentrumsutviklingsprosjekter, for eksempel kartlegging av fortettingspotensial i sentrumssonene.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/plan- og næringsnettverket, kommunene</p> <p>Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune</p>
	<p>1.1.2 Utarbeide felles retningslinjer for lokalisering og videreutvikling av aktuelle offentlige bygg og kultur- og fritidstilbud med fokus på sambruk, universell utforming og tilrettelegging for aktiv og bærekraftig transport.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/plan- og næringsnettverket</p> <p>Samarbeidspartnere: Listersamarbeidet v/kulturnettverket, frivillig sektor</p>
	<p><u>Styringsgruppas forslag:</u> 1.1.3 Regionalt og kommunalt planverk legger til rette for spredt boligbygging.</p>	<p>Ansvar: Kommunene, Fylkesmannens landbruksavdeling, fylkeskommunen</p>
<p><b>Mål 1.2</b> - Regionens rike natur- og kulturressurser utvikles og brukes på en bærekraftig måte gjennom hele året.</p>	<p>1.2.1 Igangsette felles tiltak for bevaring, formidling og generell opparbeidelse av kompetanse som for eksempel kulturhistoriske stedsanalyser.</p>	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, kulturminnevern</p>

	1.2.2 Utarbeide en felles strategi forvaltning av naturressurser og felles kartlegging av biologisk mangfold.	<p>Ansvar: Listersamarbeidet</p> <p>Samarbeidspartnere: Fylkesmannen, Agder fylkeskommune</p>
<b>Mål 1.3</b> - Sunne, inkluderende utemiljø og turstier er tilrettelagt for alle.	1.3.1 Merke nye og eksisterende turstier med ulik vanskelighetsgrad og innhold på tvers av kommunene.	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Grunneiere, Agder fylkeskommune, friluftsrådene</p>
	1.3.2 Utarbeide grøntstrukturanalyser for tettstedene som også inkluderer plasser og aktivitetsområder.	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune</p>
	1.3.3 Etablere attraktive nærturer og gang- og sykkelforbindelser mellom bolig og viktige hverdagsaktiviteter.	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune</p>
<b>Mål 1.4</b> - Lister er en synlig og utadrettet region, som er attraktiv for bosetting, besøk og bedriftsetablering.	1.4.1 Videreutvikle kommunikasjonsstrategien for Listersamarbeidet, og utarbeide en plan for profilering og markedsføring av Lister.	<p>Ansvar: Lister plan- og næringsnettverk, Lister interkommunale politiske råd (heretter «Listerrådet»)</p> <p>Samarbeidspartnere: Næringsforeninger, klynger, Agder fylkeskommune</p>
	1.4.2 Utarbeide og ta i bruk en strategi for digitale løsninger innen kultur- og naturopplevelser.	Ansvar: Kommunene v/ kultur- og reiselivssektor
	1.4.3 Benytte digitale muligheter og teknologiske løsninger for å samarbeide internasjonalt om kunst- og kulturprosjekter.	Ansvar: Kommunene v/ kultursektor

	1.4.4 Etablere digitale handlegater som kombinerer fysiske butikker med netthandel.	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Handelsnæringen</p>
<b>Mål 1.5</b> - Kultur-, kunst- og fritidstilbudet i regionen er styrket.	1.5.1 Etablere felles satsinger og møteplasser som gir mulighet for at alle kan oppleve, delta og utvikle egne kreative evner.	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/kulturnettverket, kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, frivillig sektor</p>
	1.5.2 Opprette en felles Artist in Residence-ordning. Dette er en ordning som gjør det mulig for kunstnere, akademikere, kuratorer, og andre mennesker i kreativt arbeid å jobbe og oppholde seg et annet sted enn i sitt vante miljø.	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/kulturnettverket, kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, kunst- og kulturaktører</p>
	1.5.3 Opprette et samarbeid mellom folkebibliotekene i regionen om digitale løsninger og nyskapende tilbud.	<p>Ansvar: Kommunene</p> <p>Samarbeidspartner: Agder fylkesbibliotek</p>
	1.5.4 Prøve ut samskaping som metodikk.	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/ kulturnettverket.</p> <p>Samarbeidspartnere: relevante aktører innen offentlig sektor, privat næringsliv, frivilligsentralene, lag og foreninger, Agder fylkeskommune</p>

## Kapittel 2 – Verdiskaping, bærekraft og likestilling

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
<p><b>Mål 2.1</b> – Lister har en variert næringsstruktur med nye etableringer i privat og offentlig sektor.</p>	<p>2.1.1 Styrke forsknings- og utviklingsaktiviteten i små og mellomstore bedrifter.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet, v/Plan- og næringsnettverket</p> <p>Samarbeidspartnere: Sørlandets kompetansefond, Agder fylkeskommune, næringsforeninger, klynger, UiA, Forskningsrådet</p>
	<p>2.1.2 Arbeide politisk for å etablere statlige virksomheter i Lister.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/representantskapet.</p> <p>Samarbeid: Agder fylkesting</p>
	<p>2.1.3 Etablere offentlig-privat investeringsselskap for økt tilgang til kapital.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, næringsforeninger, klynger</p>
	<p>2.1.4 Legge til rette for foredling og økt verdiskaping av råvarer og andre innsatsfaktorer.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket</p> <p>Samarbeidspartnere: Næringsforeninger, klynger, Agder fylkeskommune</p>
	<p>2.1.5 Utarbeide en felles reiselivsstrategi med fokus på turistfyrårn, opplevelsesdestinasjoner, helårsturisme, bærekraftig bruk av naturressurser og digital transformasjon.</p>	<p>Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket</p>

		Samarbeidspartnere: Ansvarlige for reiseliv i kommunene, USUS, Agder fylkeskommune
<b>Mål 2.2</b> - Regionen, og arbeidslivet, er inkluderende, mangfoldig og likestilt.	2.2.1 Arbeide for bedre kvinnerepresentasjon i bedriftsstyrer og politiske organer.	Ansvar: Listerrådet  Samarbeidspartnere: Næringslivet, kommuner, Agder fylkeskommune
	2.2.2 Gjennomføre holdningskampanjer for økt toleranse, mangfold og likestilling.	Ansvar: Listersamarbeidet  Samarbeidspartnere: frivillig sektor
	2.2.3 Arbeide systematisk for heltidskultur ved at kommunene normalt lyser ut ledige stillinger som fulle faste jobber.	Ansvar: Kommuner
	2.2.4 Etablere et kvinnenettverk i regi av Listersamarbeidet. Agder fylkeskommune tar ansvar for å fasilitere Kvinnespranget Lister en gang i året for å støtte opp under kvinnenettverket i regionen. Arbeidstakerorganisasjonene inviteres inn i aktuelle tiltak.	Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket, Agder fylkeskommune  Samarbeidspartnere: frivillig sektor, arbeidstakerorganisasjonene
	2.2.5 Jobbe systematisk med muligheter for utdanning og arbeid for utsatte grupper.	Ansvar: NAV Lister  Samarbeidspartnere: Listersamarbeidet v/personalnettverket, de kommunale rådene for personer med nedsatt

		funksjonsevne, videregående skoler, frivillig sektor
<b>Mål 2.3</b> - Lister har fortsatt et sterkt interkommunalt samarbeid.	2.3.1 Videreutvikle det politiske og administrative samarbeidet i Lister.	Ansvar: Listerrådet Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune
	2.3.2 Utarbeide en felles plan for næringsarealer knyttet til veg, sjø, og jernbane i Lister.	Ansvar: Listersamarbeidet v/Plan- og næringsnettverket Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune
<b>Mål 2.4</b> - Regionen har tatt en sterk posisjon i det grønne skiftet, og preges i høy grad av sirkulærøkonomi.	2.4.1 Jobbe med kompetanseheving og samarbeide med forsknings- og utviklingsmiljø innen sirkulærøkonomi og industriell symbiose.	Ansvar: Listersamarbeidet, forsknings- og utviklingsmiljøer, Eyde-klyngen Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune (ved bl.a. Regionalt forskningsfond Agder), UiA

## Kapittel 3 – Transport, kommunikasjon og samfunnssikkerhet

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
<p><b>Mål 3.1</b> - Bolig- og næringsområder, spredt bebyggelse, og nye fleksible mobilitetsløsninger er lokalisert og utformet slik at de bidrar til å redusere transportbehovet og fremme økt bruk av kollektivtransport, sykkel og gange.</p>	<p><u>Fylkesrådmannens forslag:</u>                      3.1.1 Regional mulighetsstudie av arealbruk og transport med formål å redusere transportbehovet og å fremme utviklingen av Lister som en bærekraftig og attraktiv region for bosetting og næringsliv. Særlig fokus på bolig- og næringsutbygging, transportkorridorer og lokalisering av transportknutepunkter, havnesamarbeid og flyplass og bedre utnyttelse av jernbanens infrastruktur. Spredt utbygging skal bidra til å oppnå god utnyttelse av eksisterende infrastruktur, legge til rette for enkeltboliger i eksisterende grender og tilrettelegge for lokalt næringsliv. Dette til oppfølging i kommuneplanene.</p> <p><u>Styringsgruppas forslag:</u>                      3.1.1 Utarbeide en regional areal- og transportplan for Lister som også har fokus på et attraktivt kollektivtilbud (buss, jernbane og ferje) for bygd og by.</p>	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, Agder Kollektivtrafikk</p> <p>Ansvar: Listerrådet, Agder fylkeskommune</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder Kollektivtrafikk</p>
	<p>3.1.2 Bruke enklere og mer kostnadseffektive løsninger for utbygging av gang- og sykkelveger langs fylkesveg.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune</p>
	<p><u>Fylkesrådmannens forslag:</u>                      3.1.3 Jobbe for et felles takstsystem for buss og øvrig kollektivtransport (jernbane og ferje), som også er universelt utformet og har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud.</p> <p><u>Styringsgruppas forslag:</u>                      3.1.3 Etablere et felles takstsystem for buss og øvrig kollektivtransport (jernbane og ferje), som også er universelt utformet og har god tilknytning mellom lokale og regionale reisetilbud.</p>	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune, Staten</p> <p>Ansvar: Agder fylkeskommune og statlige etater</p>

	3.1.4 Videreføre nullvisjonsarbeidet i Lister på trafiksikkerhet.	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune og kommunene</p> <p>Samarbeidspartner: Listersamarbeidet, Trygg trafikk</p>
<b>Mål 3.2</b> - Det er etablert miljøvennlige, effektive, sikre og universelt utformede mobilitetsløsninger.	3.2.1 Arbeide for å gjennomføre tiltak innenfor resterende økonomiske ramme i Listerpakken. Aktuelle prosjekter er Fv 43 langs Viksvann i Farsund kommune og Fv 472 Agnefestveien i Lyngdal kommune.	Ansvar: Agder fylkeskommune, Staten
	<p><u>Fylkesrådmannens forslag:</u></p> <p>3.2.2 Arbeide for å utbedre Fv42 gjennom Lister med gul stripe på hele strekningen.</p> <p><u>Styringsgruppas forslag:</u></p> <p>3.2.2 Utbedre Fv42 gjennom Lister med gul stripe på hele strekningen.</p>	<p>Ansvar: Listerrådet, kommunene</p> <p>Ansvar: Agder fylkeskommune</p>
	3.2.3 Arbeide for at tilførselsveger til ny E39 ferdigstilles samtidig med stamvegutbyggingen.	<p>Ansvar: Listerrådet, kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune</p>
	3.2.4 Sette i gang havnesamarbeid med formål å gi næringslivet i Lister et bedre sjøtransporttilbud.	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartner: Næringslivet</p>
	3.2.5 Lage en mulighetsstudie som ser på hvordan havnene, tilførselsvegene og Farsund lufthavn Lista, som teknisk-operativ stor flyplass, kan utvikles til et transportknutepunkt for veg-, sjø- og lufttransport for næringslivet.	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartner: Næringslivet</p>
	3.2.6 Lage en mulighetsstudie av flytransportbehov og finansiering av flyplassdrift med formål å gjenåpne Farsund lufthavn Lista med teknisk-operativ godkjenning som stor flyplass.	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartner: Næringslivet</p>



	3.2.7 Jobbe for at gang- og sykkelveger langs skoleveger i Lister prioriteres, slik at trafiksikkerheten til skolebarn styrkes.	Ansvar: Listerrådet, kommunene Samarbeidspartnere: Agder fylkeskommune
<b>Mål 3.3</b> - Alle togstasjonene i regionen er opprettholdt, og bruk av jernbanen for personer og gods er økt.	3.3.1 Fremme togstasjonenes utviklingsmuligheter i kommunenes arealplanlegging gjennom å lokalisere nye boliger og næringsvirksomhet nær togstasjonene. Gjelder også godstransport (sidespor).	Ansvar: Kommunene
	<u>Fylkesrådmannens forslag:</u> 3.3.2 Jobbe for etablering av fast bestillingstjeneste, det vil si ruter som kun kjøres dersom det kommer inn bestilling på forhånd, for tilbringertjenesten til alle togstasjoner.	Ansvar: Agder fylkeskommune, Staten, Agder Kollektivtrafikk
	<u>Styringsgruppas forslag:</u> 3.3.2 Etablere fast bestillingstjeneste, det vil si ruter som kun kjøres dersom det kommer inn bestilling på forhånd, for tilbringertjenesten til alle togstasjoner.	Ansvar: Agder fylkeskommune, Staten, Agder Kollektivtrafikk
	3.3.3 Jobbe for flere avganger på alle togstasjoner.	Ansvar: Agder fylkeskommune, Staten Samarbeidspartnere: kommunene
	3.3.4 Arbeide for at alle togstasjonene rustes opp slik at stasjonsområdene blir universelt utformet.	Ansvar: Staten, Listerrådet Samarbeidspartnere: Operatører, Agder Kollektivtrafikk
<b>Mål 3.4</b> - Nødvendig infrastruktur for et lavutslippssamfunn er bygget ut.	3.4.1 Lage en utbyggingsplan for ladeinfrastruktur i Lister for elektriske framkomstmidler.	Ansvar: Listerrådet Samarbeidspartnere: Private aktører, Agder fylkeskommune

	3.4.2 Revidere Energi- og klimaplan for Lister.	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartner: Agder fylkeskommune, næringslivet, Klimapartnere</p>
<p><b>Mål 3.5</b> - Det er etablert en infrastruktur for transport og kommunikasjon som er robust, har god kapasitet og er tilpasset klimaendringer og ekstremisituasjoner.</p>	<p><u>Fylkesrådmannens forslag:</u> 3.5.1 Fremme utbygging av en stabil og robust digital infrastruktur (fiber-bredbånd, 5G mobilnett og nødnett).</p> <p><u>Styringsgruppas forslag:</u> 3.5.1 Bygge ut en stabil og robust digital infrastruktur (fiber-bredbånd, 5G mobilnett og nødnett).</p>	<p>Ansvar: Listerrådet, kommunene</p> <p>Samarbeidspartnere: Private operatører, Agder fylkeskommune</p> <p>Ansvar: Agder fylkeskommune, private operatører</p> <p>Samarbeidspartnere: Listerrådet, Staten</p>
	3.5.2 Oppdatere risiko- og sårbarhetsanalysen for Lister.	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartnere: Fylkesmannen og statlige etater</p>
	3.5.3 Arbeide for samordning av beredskap og krisehåndtering på lavest mulig nivå.	<p>Ansvar: Listerrådet</p> <p>Samarbeidspartner: Fylkesmannen</p>

## Kapittel 4 - Utdanning, kompetanse og tjenesteinnovasjon

Mål mot 2030	Tiltak	Ansvar for oppfølging og samarbeidspartnere
<p><b>Mål 4.1</b> – Listerregionen har tilgang på den kompetansen som arbeidslivet har behov for. Innvandreres kompetanse tas i bruk.</p>	<p><u>Fylkesrådmannens forslag:</u> 4.1.1 Videreutvikle en videregående skolestruktur som styrker gjennomføringsgrad og dekker regionens behov.</p> <p><u>Styringsgruppas forslag:</u> 4.1.1 Opprettholde og videreutvikle en videregående skolestruktur som styrker gjennomføringsgrad og dekker regionens behov.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune</p> <p>Samarbeidspartnere: Kommunene, arbeidslivsaktører</p> <p>Ansvar: Agder fylkeskommune</p> <p>Samarbeidspartnere: Kommunene, arbeidslivsaktører</p>
	<p>4.1.2 Sikre at både offentlig og privat sektor tilbyr nok læreplasser og praksisplasser.</p>	<p>Ansvar: Agder fylkeskommune i samarbeid med opplæringskontorene, kommunene, næringslivet, academia, Sørlandet sykehus.</p>
	<p>4.1.3 Arbeide målrettet med utdanning, rekruttering og videreutdanning av nødvendig fagkompetanse til Listerregionen.</p>	<p>Ansvar: Kommunene, Agder fylkeskommune v/fagskoler, og universitets- og høgskole-sektoren.</p>

	4.1.4 Kartlegge minoritetenes kompetanse og hjelpe til med godkjenning og autorisering av utenlandsk utdanning når det er mulig, og påbygging der det trengs.	<p>Ansvar: Kommunene, Agder fylkeskommune v/karrieresentrene, utdanningsinstitusjoner.</p> <p>Samarbeidspartnere: Arbeidsgivere i offentlig og privat sektor, NAV</p>
<p><b>Mål 4.2</b> - Andelen av befolkningen med universitets- og høgskoleutdanning er den samme som i Agder som helhet, og forskjellen i utdanningsnivå og -valg mellom kvinner og menn minker år for år.</p>	4.2.1 Jobbe for et godt tilbud av desentralisert og distriktsvennlig undervisning på høgskole-, universitets- og fagskolenivå.	<p>Ansvar: Lister kompetanse</p> <p>Samarbeidspartnere: UiA, kommunene, Kompetanseforum Agder, Karriere Lister, Agder fylkeskommune, Sørlandets Kompetansefond</p>
	4.2.2 Sikre god rekruttering av studenter til et bredt desentralisert og distriktsvennlig studietilbud (fagskole og universitet/høgskole).	<p>Ansvar: Lister kompetanse</p> <p>Samarbeidspartnere: UiA, arbeidslivet, Agder fylkeskommune</p>
	4.2.3 Styrke dialog mellom næringslivet, ungdomsskolene og videregående skole om behovet i arbeidsmarkedet og ordninger for bedriftsbesøk.	<p>Ansvar: Kommune, Agder fylkeskommune</p> <p>Samarbeidspartnere: Næringsliv</p>
<p><b>Mål 4.3</b> - Behovet for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning blant barn og</p>	4.3.1 Arbeide videre med forpliktende målrettet og tverrfaglig samarbeid med tidlig hjelp til familier som trenger det, blant annet gjennom «Bedre tverrfaglig innsats».	<p>Ansvar: Alle tverrfaglige aktører</p>

<p>unge er godt under landsgjennomsnittet. Antall barnevernssaker er lavere enn i 2020.</p>	<p>4.3.2 Legge til rette for å benytte et bredt spekter av kompetanser og profesjoner innenfor skole og barnehagene.</p>	<p>Ansvar: Kommunene</p>
<p><b>Mål 4.4</b> - Lister har minskende sosial ulikhet i helse og økende skår på målinger for livsmestring og folkehelse.</p>	<p>4.4.1 Styrke tverrfaglig, regionalt fokus på folkehelse der det jobbes målrettet for familier, barn og unge.</p>	<p>Ansvar: Kommuner, Listersamarbeidet  Samarbeidspartnere: frivillig sektor</p>
	<p>4.4.2 Utvide reell medvirkning fra barn og unge slik at de kan delta i alle viktige prosesser og påvirke beslutninger.</p>	<p>Ansvar: Kommuner,  Samarbeidspartnere: Ungdomsråd, frivillig sektor, videregående skole</p>
	<p>4.4.3 Legge til rette for at skolebygg og områdene rundt kan brukes som arena for fritids- og kulturtilbud for alle, både organisert og egenorganisert aktivitet.</p>	<p>Ansvar: Kommuner og Agder fylkeskommune</p>
<p><b>Mål 4.5</b> – Regionen løser tradisjonelle oppgaver på nye og ressurseffektive måter. Tjenestene oppleves som gode og individuelt tilpasset.</p>	<p>4.5.1 Jobbe målrettet med nytenking og innovasjon i utviklingen av tjenester.</p>	<p>Ansvar: Kommuner, Agder fylkeskommune og Listersamarbeidet.  Samarbeidspartnere: Tjenestebrukere, frivillig sektor, næringsliv.</p>